

**Комунальний заклад вищої освіти
«Дніпровська академія музики» Дніпропетровської обласної ради»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ВСП «Фаховий музичний
коледж» КЗВО «Дніпровська
академія музики» ДОР»

Олена ПОТОЦЬКА
«29» серпня 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НОРМАТИВНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«КУРС ПІДГОТОВКИ СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА»**

«Теорія музики»

Освітньо-професійний ступінь – Фаховий молодший бакалавр

Галузь знань – В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Спеціальність – В5 Музичне мистецтво

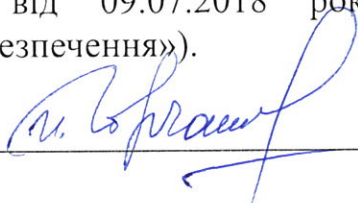
Освітньо-професійна програма – «Музичне мистецтво»

**Дніпро
2025**

Розробники: Фурдуй Ю. В. – кандидат мистецтвознавства, викладач-методист циклової комісії «Теорія музики»; Капітонова К. П. – доктор філософії (PhD), викладач циклової комісії «Теорія музики».

Робоча програма нормативної навчальної дисципліни «Курс підготовки сучасного педагога» відповідає стандарту фахової передвищої освіти України, галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки, спеціальності В5 Музичне мистецтво, освітньо-професійній програмі «Музичне мистецтво» 2025 року, навчальним планам підготовки здобувачів освітньо-професійного ступеня Фаховий молодший бакалавр 2025–2026 навчального року (на основі базової середньої освіти), методичним рекомендаціям Міністерства освіти і науки України (лист 1/9-434 від 09.07.2018 року «Щодо рекомендацій з навчально-методичного забезпечення»).

Гарант ОПП _____

Ірина ГОРЧАКОВА

Робоча програма нормативної навчальної дисципліни «Курс підготовки сучасного педагога» відповідає стандарту фахової передвищої освіти України, галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки, спеціальності В5 Музичне мистецтво затверджено та введено в дію рішенням методичної ради ВСП «Фаховий музичний коледж» КЗВО «Дніпровська академія музики» ДОР» (протокол № 1 від «29» серпня 2025 року).

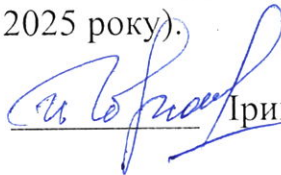
Голова ради _____

Олена ПОТОЦЬКА

Робоча програма нормативної навчальної дисципліни «Курс підготовки сучасного педагога» відповідає стандарту фахової передвищої освіти України, галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки, спеціальності В5 Музичне мистецтво розглянуто і схвалено на засіданні циклової комісії «Теорія музики» ВСП «Фаховий музичний коледж» КЗВО «Дніпровська академія музики» ДОР» (протокол № 1 від «28» серпня 2025 року).

Голова циклової комісії «Теорія музики» _____

Ірина ГОРЧАКОВА

1. Опис навчальної дисципліни

<i>Найменування показників</i>	<i>Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, рівень освіти</i>	<i>Характеристика навчальної дисципліни</i>
Кількість кредитів – 9	Галузь знань – В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	Нормативна
Загальна кількість годин – 270	Спеціальність – В5 Музичне мистецтво	Роки підготовки – 3-4
Тижневих годин: аудиторних – 2 (5, 6, 8 семестри), 4 (7 семестр) самостійної роботи – 1,3	Освітньо-професійна програма - «Музичне мистецтво»	Семестри – 5-8
Вид контролю – іспит (8 семестр)	Рівень освіти -фахова передвища освіта Освітньо-професійний ступінь – Фаховий молодший бакалавр	Практичні заняття 176 – годин
		Самостійна робота здобувачів – 94 годин

2. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання

2.1. Мета – є знайомство з рівневою системою виховання, оволодіння методами роботи на уроках з теорії музики та музичної літератури. А також, придбання та поглиблення знань щодо найбільш актуальних проблем сучасного теоретичного музикознавства, сприяння всебічного вивчення студентами питань розвитку особистості вчителя та учня, а також поглиблення знань щодо методів, прийомів проведення занять з дисципліни теорія музики, сольфеджіо, музичної літератури, музикування, розширення музичного кругозору, розвиток практичних умінь музично-педагогічної діяльності.

2.2. Завдання:

- сприяти вихованню музиканта-професіонала з широким музично-культурним кругозором на базі знань і навичок, отриманих у нижчій ланці музичної освіти;
- вивчати дисципліну методика викладання сольфеджіо на авторських методичних розробках та методичній літературі Дніпровської академії музики; надати навички самостійного підходу до розробки та проведення практичних занять з дисципліни сольфеджіо за рівневою системою освіти; навчити застосовувати отримані знання з курсу на практиці.

- сприяти вихованню у студентів слухових та професійно-виконавських навичок, потрібних для роботи у початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладах;
- вивчати зразки творів світової музичної культури, формуючи тим самим у учнів художні і музичні смаки;
- надати навички самостійного підходу до розбору та оцінки явищ музичної культури;
- навчити застосовувати отримані теоретичні знання у виконавській практиці дітей – учнів початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладах.
- набуття знань та уявлень про педагогічні методи та технології викладання музичної літератури;
- вміння створювати та використовувати креативні та доцільні навички при організації практичного заняття з теорії музики та музичної літератури;
- розширення музичного кругозору, розвиток практичних умінь музично-педагогічної діяльності у початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладах.

2.3. Компетентності:

Інтегральна компетентність (ІК)

ІК Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері музичного мистецтва або у процесі навчання, що вимагає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, історії мистецтва, музичного виконавства та педагогіки, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 6 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8 Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

Спеціальні компетентності (СК):

СК 1 Здатність використовувати знання та розуміння традиційних і сучасних культурно-мистецьких процесів і практик у власній професійній діяльності.

СК 4 Здатність використовувати спеціалізовані знання з теорії, історії та методології музичного мистецтва.

СК 5 Здатність демонструвати професійні навички та уміння в музично-теоретичній/виконавській/педагогічній/ /організаційно-творчій діяльності.

СК 6 Здатність передавати знання, застосовувати професійні та педагогічні методи, підходи, технології, знання вікової психології в умовах роботи з аматорським колективом та/або в педагогічній діяльності на рівні початкової мистецької освіти (відповідно до освітньо-професійної програми).

СК 8 Здатність оперувати професійною термінологією.

СК 9 Здатність застосовувати інтегровані знання з інших видів мистецтва в професійній діяльності.

СК 10 Здатність використовувати технологічні ресурси, новітні цифрові звукові технології в професійній діяльності.

СК 13 Здатність презентувати результати своєї творчої /педагогічної/організаційно-творчої діяльності перед аудиторією з урахуванням її специфіки.

СК 14 Здатність до професійної самореалізації.

2.4. Програмні результати навчання:

РН 9 Оперувати традиційними й сучасними знаннями в контексті освітньої виконавської/музично-теоретичної/педагогічної/організаційно-творчої діяльності (відповідно до освітньо-професійної програми).

РН 10 Володіти методикою роботи з учнем, учнівським та/або аматорським колективом з урахуванням вікових особливостей учасників (відповідно до освітньо-професійної програми).

РН 11 Підбирати навчальний/виконавський репертуар з урахуванням музичних здібностей та/або цілей навчання здобувачів початкової мистецької освіти та/або рівня аматорського колективу (відповідно до освітньо-професійної програми).

РН 12 Проводити індивідуальний та/або колективний репетиційний процес у виконавській/освітній/організаційно-творчій діяльності (відповідно до освітньо-професійної програми).

РН 14 Розробляти та документувати навчально-методичні/творчі матеріали, вести документацію, пов'язану з виконанням професійних обов'язків (відповідно до освітньо-професійної програми).

РН 16 Дотримуватися загальних вимог щодо авторських та суміжних прав, захисту персональних даних, правил розповсюдження інформації.

РН 17 Презентувати результати власної мистецької діяльності з метою забезпечення особистісної конкурентоспроможності на ринку праці.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Побудова системи сучасної музичної освіти. Чотири основні функції освіти. Їх втілення шляхом синтезу.

Тема 2. Дизайн викладача. Виховання дисципліни, морально-етичних якостей у здобувачів освіти. Виховання здібності до здійснення особистих творчих задумів, розвиток бажання до сприйняття краси людини. Формування світогляду у здобувачів освіти та спроможності до розширення свідомості. Індивідуальна траєкторія розвитку здобувача, вміння окреслення задач за кожним вибраним критерієм.

Тема 3. Синтезована система з теорії музики у ЦМШ. Рівнева система. Орієнтований тематичний план. Самооцінювання, взаємооцінювання. Визначення та прийняття завдань для подальшого просування.

Розгляд рівневої системи музичного виховання. Методика викладання сольфеджіо у ЦМШ, на основі рівневої системи.

Структура тематичного плану роботи з дисципліни «Музична література». Знайомство та аналіз особливостей тем.

Тема 4. **Зміст навчання.** Знання педагогічного репертуару. Уміння складання перспективного плану навчання. Застосування методів синтезу та доцільності. План та критерії роботи над музичним твором, цілісний аналіз. Організація навчально-методичної та науково-дослідницької роботи в закладах освіти. Вміння користуватися та аналізувати інформацію та набуті знання.

Тема 5. **Форми навчання на уроці з Сольфеджіо (Теорії музики) та Музичної літератури. Інтерактивні музичні ігри.**

Загально педагогічні принципи і специфіка організації та планування роботи в умовах процесу виховання творчої особистості. Планування роботи. Форми роботи: *письмові форми роботи, усні форми роботи, слухові форми роботи, аналіз, творчі форми роботи.*

Аналіз різноманітних форм уроку (урок-бесіда, лекція, комбінований урок, контрольний урок) та їх наповнення. Гра як спосіб пізнавання та засвоєння матеріалу. Створення власних інтерактивних ігор.

Тема 6. **Структура уроку в рівневій системі музичного виховання.**

Розгляд структури уроків на базі рівневої системи музичного виховання. Структура уроку: Ритм – слухання, читання з листа, слуховий аналіз; Інтонація – вправи, читання з листа, слуховий аналіз; Теорія – показ теоретичного матеріалу, теоретичні вправи; інтервал – аналіз, побудова, слуховий аналіз; акорд - аналіз, побудова, слуховий аналіз; Аналіз музичного відривку. Композиція.

Тема 7. Ритм. Методика викладання форм роботи над ритмом. Інтонація. Методика викладання форм роботи з інтонації. Читання з листа. Методика викладання читання з листа.

Тема 8. **Інтервал. Методика викладання форм роботи з розділу – інтервал. Акорд. Методика викладання форм роботи з розділу - акорд. Композиція. Розвиток творчих здібностей та творчі завдання. Методика викладання матеріалу**

Тема 9. **Іспит НСМО.**

Екзамен НСМО. Основні розділи екзамену з теорії музики: письмова робота, слуховий тест, практика. Оцінювання. Проблеми оцінювання. Техніка проведення іспиту НСМО. **Слуховий тест. Слухання музики на уроках музичної літератури. Музична вікторина. Методика проведення слухової форми.**

Ознайомлення з розділом іспиту: слуховий тест. Чотири форми завдань: визначення метру, інтонаційні вправи, визначення різниці у мелодії, ритму; визначення темпу, ладу, динаміки, артикуляції у музичному періоді.

Практика. Методика викладання матеріалу.

Ознайомлення з розділом іспиту: практика. Три форми завдань: виконання з листа ритму (8 тактів), виконання з листа одноголосної мелодії (4-8 тактів), мелодійний диктант (способи виконання: на своєму інструменті, запис у нотний зошит, спів нотами).

Тема 10. **Види диктантів. Музичний диктант (ритмічний, мелодичний).** Методичні рекомендації щодо вивчення теми: *музичний*

диктант – ритмічний та мелодичний диктанти (принцип будови, генезис форми, як контрастне зіставлення пісенного і танцювального начала.

Творчі завдання. Види творчих завдань. Методичні рекомендації щодо вивчення теми «Види творчих завдань», а саме – власні композиції, додавання другого речення, створення мелодії на акомпанемент тощо.

Письмові завдання з теорії музики. Тести з музичної літератури. Домашнє завдання. Методичні вказівки щодо вивчення теми – **теоретичні вправи.**

Розгляд прикладів письмових вправ у іспиті НСМО з теорії музики.

Знайомство з різними формами контрольних заходів з музичної літератури. Оцінювання музично-освітніх досягнень учнів. Критерії оцінювання. Оцінка колективної навчальної діяльності учнів.

Тема 11. Самостійна побудова уроку з теорії музики (1-6 рівень) та музичної літератури.

Розгляд та аналіз існуючих уроків з теорії музики 1-6 рівнів та музичної літератури. Спроба створення власних уроків 1-6 рівнів, власних завдань, та спроба систематизувати вправи за шкалою складності.

Тема 12. Роль наочності на уроках музичної літератури. Слухання музики на уроках музичної літератури. Розробка дидактичних матеріалів для занять з теорії музики. Розвиток навичок роботи з комп'ютерними програмами у навчальному процесі. Мультимедійні матеріали та дистанційне навчання у роботі з учнями.

Наочність на уроках музичної літератури як засіб активізації музичного сприймання учнями. Різновиди наочності на уроках; ознайомлення з різноманітними видами наочності при розгляді певних тем. У структурі уроку з музичної літератури чи не найважливіше місце посідає етап «слухання музики». Слухання музики розвиває: пізнавальну активність та творчу особистість учнів; навички глибокого порівняльного аналізування музичних творів; збагачує емоційно-естетичний досвід учнів; виховує естетичне ставлення до дійсності та мистецтва; формує та вдосконалює критичне мислення, художній смак дітей; активізує мистецьке спілкування й самовираження. Знайомство та практична робота з комп'ютерними програмами: для створення презентацій, редагування відео та аудіо матеріалів, для створення тестових завдань.

Тема 13. Психологічні відмінності різних вікових груп (молодша та підліткова).

Період молодшого шкільного віку є ключовим в оволодінні дитиною навчальною діяльністю та формуванні мотивів навчання. Цей період дуже важливий і з точки зору особистісного розвитку дитини, тому що тут закладаються основи її ставлення до себе. Принцип роботи: від простого до складного, використання ігрових форм роботи, виховання абстрактного типу мислення, вивчення термінології. Різні форми конспектування та особливості у виборі зрозумілого матеріалу конспекту для дітей молодшого шкільного віку (запис лекційного матеріалу, створення таблиць тощо). Підлітковий період - Основні психологічні потреби підлітку - прагнення до спілкування з однолітками, прагнення до самостійності і незалежності, емансипації від

дорослих, до визнання своїх прав з боку інших людей. Провідна діяльність в підлітковому віці залишатися навчальна, вона зберігає свою актуальність, але в психологічному відношенні відступає на задній план.

Тема 14. Орієнтовний тематичний план першого навчального року. Методичні особливості роботи в першій навчальний рік. Методика ознайомлення учнів з нотним письмом і музичною абеткою.

Структура тематичного плану роботи в перший рік навчання. Знайомство та аналіз особливостей тем першого року навчання: музика як вид мистецтва, засоби музичної виразності, музичні форми та жанри, програмна музика, музика театру. Принцип роботи: від простого до складного, використання ігрових форм роботи, виховання абстрактного типу мислення, вивчення термінології. Різні форми конспектування та особливості у виборі зрозумілого матеріалу конспекту для дітей молодшого шкільного віку (запис лекційного матеріалу, створення таблиць тощо). Поступове введення понять ноти, ритму, тривалості та їх графічного зображення, використовуючи наочність, спів та ігрові вправи.

Тема 15. Специфіка роботи з українською народною музикою. Основи музичного фольклору.

Народна музика-культурна спадщина народу. Знайомство зі специфікою різноманітності жанрів. Обрядовий фольклор. Епос. Лірика. Пісні–розваги. Сучасні народні пісні. Взаємозв'язок народної та професійної музики.

Тема 16. Формування ритмічного та ладового чуття: методи пояснення метроритму, мажору і мінору.

Ритмічне та ладове чуття формується завдяки виконанню ритмічних вправ, рухів під музику, плескання та співу з різними метроритмічними малюнками. Засвоєння мажору й мінору відбувається через слухове порівняння їх характеру, виконання знайомих мелодій у різних ладах і використання прикладів із музичної практики.

Тема 17. Методика вивчення життєвого та творчого шляху композитора.

Особливості вивчення життєпису композитора. Засадничими є принципи історизму, актуальності, психологізму, екзистенційності, естетизму. Композитор має постати перед учнями як історична особа, як жива людина, яка мислить та емоційно реагує на світ і своє перебування в ньому, як неповторна особистість, митець, безсмертя якого у художньому спадку.

Тема 18. Інтервали та акорди у процесі навчання: послідовність подачі та методика закріплення.

Ознайомлення учнів з інтервалами та акордами проходить у певній послідовності — від простих інтервалів і тризвуків до складніших гармонічних утворень. Для закріплення застосовують слухові й ритмічні вправи, спів, гру на інструменті та включення їх у виконання пісень і творчих завдань.

Тема 19. Методика вивчення опери. Види опер. Трагування жанру опери в ХХІ ст.

Опера – один з найвизначніших жанрів музичного мистецтва, в якому працювали видатні композитори різних країн. До уваги учнів на уроках

музичної літератури пропонується знайомство з оперними творами вже з 1-го року навчання. У пізнавальному відношенні опера потрібна і як зразок синтетичного виду мистецтва, що об'єднує музику і слово, вокальну та інструментальну музику, сольне, ансамблеве і хорове виконавство, сценічну дію.

Тема 20. Методика вивчення сонатно-симфонічного циклу.

Особливості побудови сонатної форми, сонатно-симфонічного циклу; віденська симфонічна класика, образно-драматургічна сутність сонатно-симфонічного циклу та сонатної форми.

Тема 21. Розвиток музичного слуху і мислення: слуховий аналіз, спів та сольмізація.

Розвиток музичного слуху і мислення відбувається через слуховий аналіз мелодій, розпізнавання інтонацій та ритмів у поєднанні з активним співом. Сольмізація допомагає учням усвідомлено орієнтуватися у звуковисотних відношеннях і формує вміння внутрішнього слухового уявлення.

Тема 22. Методика вивчення творів малих інструментальних та вокальних жанрів. Камерні вокальні та інструментальні цикли.

Визначення циклу як музичного жанру, ознаки циклу, єдність мініатюр циклу. Відмінність понять цикл та збірка. Розгляд проблеми слухання музики – запис чи живе звучання.

Тема 23. Практичні засоби активізації навчання: використання інструментів та імпровізації.

Практичні засоби активізації навчання передбачають залучення музичних інструментів для супроводу, вправ і творчих завдань. Імпровізація сприяє розвитку креативності, самовираження та глибшому засвоєнню музичних понять у процесі діяльності.

Тема 24. Методичні особливості викладання музичної літератури ХХ-ХХІ ст.

Створення словника з музичних термінів ХХ - ХХІ ст. Знайомство з темами згідно програми з музичної літератури в початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладах (музика ХХ ст. – М. Скорик, Є. Станкович, В. Сильвестров, А. Шнітке). Аналіз та порівняння музики ХХ - ХХІ ст. з музикою інших періодів. Створення словника з музичних термінів ХХ - ХХІ ст. та спосіб їх тлумачення. Ознайомлення з багатьма творчими напрямками та жанрами цього періоду, пояснення таких понять як «інструментальний театр», перформанс, тощо.

ТЕМА 25. Історія та практика музичної літератури та теорії музики у системі музичної освіти. Порівняльний аналіз систем професійної музичної освіти у світі.

Знайомство з системами професійної музичної освіти, зокрема, викладання музичної літератури за кордоном. Специфіка оцінювання, видів роботи, навчального процесу.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва розділу і теми	Кількість годин					
	Усього	У тому числі				
		Лекції	Практ.	Лабора.	Індив.	Сам.р.
Тема 1. Побудова системи сучасної музичної освіти. Чотири основні функції освіти. Їх втілення шляхом синтезу.	10		7			3
Тема 2. Дизайн викладача. Виховання дисципліни, морально-етичних якостей у здобувачів освіти. Виховання здібності до здійснення особистих творчих задумів, розвиток бажання до сприйняття краси людини.	10		7			3
Тема 3. Синтезована система з теорії музики у ЦМШ. Рівнева система. Орієнтований тематичний план.	10		7			3
Тема 4. Зміст навчання.	10		7			3
Тема 5. Форми навчання на уроці з Сольфеджіо (Теорії музики) та Музичної літератури. Інтерактивні музичні ігри.	12		7			5
Тема 6. Структура уроку в рівневій системі музичного виховання.	10		6			4
Тема 7. Ритм. Методика викладання форм роботи над ритмом. Інтонація. Методика викладання форм роботи з інтонації. Читання з листа. Методика викладання читання з листа.	12		7			5
Тема 8. Інтервал. Методика викладання форм роботи з розділу – інтервал. Акорд. Методика викладання форм роботи з розділу - акорд. Композиція. Розвиток творчих здібностей та творчі завдання. Методика викладання матеріалу	12		7			5
Тема 9. Іспит НСМО.	10		6			4
Тема 10. Види диктантів. Музичний диктант (ритмічний, мелодичний).	12		8			4
Тема 11. Самостійна побудова уроку з теорії музики (1-6 рівень) та музичної літератури.	10		6			4
Тема 12. Роль наочності на уроках музичної літератури. Слухання музики на уроках музичної літератури. Розробка дидактичних матеріалів для занять з теорії музики. Розвиток навичок роботи з комп'ютерними програмами у	12		8			4

навчальному процесі. Мультимедійні матеріали та дистанційне навчання у роботі з учнями.						
Тема 13. Психологічні відмінності різних вікових груп (молодша та підліткова).	10		7			3
Тема 14. Орієнтовний тематичний план першого навчального року. Методичні особливості роботи в перший навчальний рік. Методика ознайомлення учнів з нотним письмом і музичною абеткою.	12		8			4
Тема 15. Специфіка роботи з українською народною музикою. Основи музичного фольклору.	10		7			3
Тема 16. Формування ритмічного та ладового чуття: методи пояснення метроритму, мажору і мінору.	10		6			4
Тема 17. Методика вивчення життєвого та творчого шляху композитора.	10		6			4
Тема 18. Інтервали та акорди у процесі навчання: послідовність подачі та методика закріплення.	10		6			4
Тема 19. Методика вивчення опери. Види опер. Трагування жанру опери в ХХІ ст.	12		8			4
Тема 20. Методика вивчення сонатно-симфонічного циклу.	12		8			4
Тема 21. Розвиток музичного слуху і мислення: слуховий аналіз, спів та сольмізація.	10		6			4
Тема 22. Методика вивчення творів малих інструментальних та вокальних жанрів. Камерні вокальні та інструментальні цикли.	12		8			4
Тема 23. Практичні засоби активізації навчання: використання інструментів та імпровізації.	10		7			3
Тема 24. Методичні особливості викладання музичної літератури ХХ- ХХІ ст.	12		9			3
Тема 25. Історія та практика музичної літератури та теорії музики у системі музичної освіти. Порівняльний аналіз систем професійної музичної освіти у світі.	10		7			3
Усього годин	270		176			94

5. Теми лекційних занять навчальним планом не передбачені

- 6. Теми лабораторних занять навчальним планом не передбачені**
7. Теми індивідуальних занять навчальним планом не передбачені

8. Самостійна робота

<i>Назва розділу і теми</i>	<i>Усього годин</i>
Тема 1. Побудова системи сучасної музичної освіти. Чотири основні функції освіти. Їх втілення шляхом синтезу.	3
Тема 2. Дизайн викладача. Виховання дисципліни, морально-етичних якостей у здобувачів освіти. Виховання здібності до здійснення особистих творчих задумів, розвиток бажання до сприйняття краси людини.	3
Тема 3. Синтезована система з теорії музики у ЦМШ. Рівнева система. Орієнтований тематичний план.	3
Тема 4. Зміст навчання.	3
Тема 5. Форми навчання на уроці з Сольфеджіо (Теорії музики) та Музичної літератури. Інтерактивні музичні ігри.	5
Тема 6. Структура уроку в рівневій системі музичного виховання.	4
Тема 7. Ритм. Методика викладання форм роботи над ритмом. Інтонія. Методика викладання форм роботи з інтонації. Читання з листа. Методика викладання читання з листа.	5
Тема 8. Інтервал. Методика викладання форм роботи з розділу – інтервал. Акорд. Методика викладання форм роботи з розділу - акорд. Композиція. Розвиток творчих здібностей та творчі завдання. Методика викладання матеріалу	5
Тема 9. Іспит НСМО.	4
Тема 10. Види диктантів. Музичний диктант (ритмічний, мелодичний).	4
Тема 11. Самостійна побудова уроку з теорії музики (1-6 рівень) та музичної літератури.	4
Тема 12. Роль наочності на уроках музичної літератури. Слухання музики на уроках музичної літератури. Розробка дидактичних матеріалів для занять з теорії музики. Розвиток навичок роботи з комп'ютерними програмами у навчальному процесі. Мультимедійні матеріали та дистанційне навчання у роботі з учнями.	4
Тема 13. Психологічні відмінності різних вікових груп (молодша та підліткова).	3
Тема 14. Орієнтовний тематичний план першого навчального року. Методичні особливості роботи в перший навчальний рік. Методика ознайомлення учнів з нотним письмом і музичною абеткою.	4

Тема 15. Специфіка роботи з українською народною музикою. Основи музичного фольклору.	3
Тема 16. Формування ритмічного та ладового чуття: методи пояснення метроритму, мажору і мінору.	4
Тема 17. Методика вивчення життєвого та творчого шляху композитора.	4
Тема 18. Інтервали та акорди у процесі навчання: послідовність подачі та методика закріплення.	4
Тема 19. Методика вивчення опери. Види опер. Трактатування жанру опери в ХХІ ст.	4
Тема 20. Методика вивчення сонатно-симфонічного циклу.	4
Тема 21. Розвиток музичного слуху і мислення: слуховий аналіз, спів та сольмізація.	4
Тема 22. Методика вивчення творів малих інструментальних та вокальних жанрів. Камерні вокальні та інструментальні цикли.	4
Тема 23. Практичні засоби активізації навчання: використання інструментів та імпровізації.	3
Тема 24. Методичні особливості викладання музичної літератури ХХ- ХХІ ст.	3
Тема 25. Історія та практика музичної літератури та теорії музики у системі музичної освіти. Порівняльний аналіз систем професійної музичної освіти у світі.	3
Усього годин	94

9. Індивідуальні завдання навчальним планом не передбачені

10. Методи та технології навчання

Методи навчання – взаємодія між викладачем і здобувачами, під час якої відбувається передача та засвоєння знань, умінь і навичок від викладача до студента, а також самостійної та індивідуальної роботи студента.

При проведенні визначених планом видів занять використовуються такі методи:

- метод пошуку та опрацювання джерел;
- метод образно-емоційної атрибуції творів;
- метод активізації музично-слухацької діяльності;
- метод художнього контексту;
- метод створення узагальнень;
- метод збирання інформації;
- практичний експеримент;
- метод змістовного аналізу муз творів;
- метод художнього контексту;

- дослідницькі методи;
- метод роздумів про музику;
- пояснення, демонстрація;
- метод жанрової атрибуції;
- поліфонічний метод;
- метод стильового аналізу;
- метод створення художнього контексту;
- метод наочно-слухового показу;
- метод моделювання;
- метод опрацювання дискусійних питань;
- метод асоціативного пошуку;
- інтерактивні методи;
- мотиваційний метод.

11. Методи та критерії оцінювання

Для оцінювання запланованих програмних результатів навчання використовуються усні та письмові методи контролю у формі практичних завдань, творчих робіт та аналітичних вправ. Під час оцінювання обов'язково враховується індивідуальна освітня траєкторія кожного здобувача.

Вивчення дисципліни передбачає проведення поточного, семестрового та підсумкового контролю.

Поточний контроль включає перевірку засвоєння матеріалу згідно з тематичним планом шляхом виконання практичних та творчих завдань. Методи усного контролю охоплюють: обговорення тем курсу, усні відповіді щодо ключових понять педагогіки, аналіз прослуханих музичних творів, представлення власних педагогічних рішень та моделей взаємодії з учнями. Методи письмового контролю пов'язані з виконанням завдань аналітичного та творчого характеру: написання есе за темами педагогіки та психології, складання конспектів уроків, створення тестових завдань, підготовка дидактичних матеріалів, аналіз педагогічних ситуацій.

Семестровий контроль проводиться наприкінці кожного семестру у терміни, встановлені навчальним планом, і має на меті визначення результатів навчання. У разі активної роботи здобувача протягом семестру та виконання всіх завдань допускається автоматичне оцінювання. В інших випадках (наявність пропусків, невиконаних завдань чи незадоволеність результатами) форми семестрового контролю визначаються індивідуально.

Підсумковий контроль проводиться з метою комплексного оцінювання результатів навчання і здійснюється в останньому семестрі у формі екзамену.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів фахової передвищої освіти визначаються Положенням про систему оцінювання якості навчальних досягнень здобувачів освіти в Дніпровській академії музики.

Критерії оцінювання знань і компетентностей з навчальної дисципліни:
Оцінка «А» («відмінно»):

- 1) високий рівень володіння теоретичними знаннями;
- 2) вільне застосування практичних навичок;
- 3) правильно, без жодної помилки виконані всі завдання.

Оцінка «В» («дуже добре»):

- 1) дуже добрі знання теоретичного матеріалу;
- 2) вміння застосовувати теоретичні знання у практичних завданнях;
- 3) незначні помилки у виконанні завдань, наявність окремих неточностей.

Оцінка «С» («добре»):

- 1) достатня міра засвоєння ключових теоретичних понять;
- 2) окремі неточності й помилки при виконанні завдань.

Оцінка «D» («задовільно»):

- 1) наявність загальних теоретичних знань на рівні уявлень;
- 2) неточності та помилки при виконанні завдань.

Оцінка «E» («достатньо»):

- 1) наявність окремих уявлень про вивчений матеріал;
- 2) не виконано більшу частину завдань.

Оцінка «FX» («незадовільно з можливістю повторного складання»):

- 1) незнання більшої частини навчального матеріалу;
- 2) невміння застосовувати теоретичні знання на практиці;
- 3) майже повна неспроможність виконання завдань.

Оцінка «F» («незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни»):

- 1) відсутність будь-яких уявлень про вивчений матеріал;
- 2) неспроможність виконати жодне завдання.

12. Методичне забезпечення

12.1. Робоча програма навчальної дисципліни.

12.2. Силабус навчальної дисципліни.

12.3. Завдання до самостійної роботи здобувачів освіти та питання для підсумкового контролю.

13. Рекомендована література

Основна

1. Андрощук І. Сучасні тенденції розвитку освіти в Україні // Молодь і ринок. 2023. № 1 (209). С. 17-21.
2. Афанасьєва Т. М., Доценко Н. В., Саркісян Г. О. Самоосвіта викладача в умовах змішаної форми навчання. 2021. 46 с.
3. Воевідко Л. Музична педагогіка: навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута», 2022. 240 с.
4. Завалко К. Методологія формування готовності вчителя музики до інноваційної діяльності. Монографія. Вид. книг Центр навчальної літератури. 2022. 266 с.

5. Завалко К. Спрямованість сучасної музичної педагогіки в освітніх закладах України. Музичне мистецтво в освітологічному дискурсі. 2021. № 6. С. 45-56.
6. Зварич О. Я. Використання технологій дистанційного навчання у галузі музичної педагогіки. 2021. 172 с.
7. Ковальчук В. А. Педагогіка партнерства у професійній діяльності вчителя. 2023. 152 с.
8. Косенко П. Б. Музична педагогіка як ремесло, наука та мистецтво. 2020. 234 с.

Додаткова

1. Барб-Галь Ф. «Як розмовляти з дітьми про мистецтво ХХ ст». Львів, 2016. 176 с.
2. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Навчальний посібник для студентів ВНЗ. К.: ЦНЛ, 2003. 316 с.
3. Гумінська О.О. Уроки музики в загальноосвітній школі. Тернопіль. 2003. 104с.
4. Кушка Я. Методика музичного виховання дітей. Навчальний посібник. Частина 1. Вінниця: Нова книга. 2007. 216с
5. Ніколаї Г. Музично-педагогічна компаративістика: шляхи розвитку: Порівняльно-педагогічні студії № 1-2. 2010.
6. Печерська Е. Уроки музики в початкових класах. К.: Либідь. 2001. 271с.
7. Поплавська-Мельниченко Ю.. Музично-педагогічні ідеї Л.Кияновської в світлі новітніх напрямків європейської музичної педагогіки. І Педагогічний дискурс, вип. 15. 2013
8. Попова І. Нариси з світової музики. ВИП. 3 . Ужгород, 1999
9. Попова І. Нариси з світової музики. ВИП.1. Ужгород, 2000.
- 10.Попова І. Нариси з світової музики. ВИП.2 а. Ужгород, 2000.
- 11.Попова І. Нариси з світової музики. ВИП.2 б. Ужгород, 2001.
- 12.Ростовський О.Я. Методика викладання музики в початковій школі: Навч.-метод. посібник. Тернопіль: Навчальна книга - Богдан. 2000. 215 с
- 13.Ростовський О.Я. Теорія і методика музичної освіти: Навч.-метод, посібник. Тернопіль: Навчальна книга - Богдан. 2011. 640 с.
- 14.Сучасні проблеми музично-теоретичної педагогіки: Методичні статті викладачів предметно-циклової комісії «Теорія музики» Дніпропетровського музичного училища ім. М.І. Глінки. Д., 2004. 32 с.
- 15.Типові навчальні плани початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів (шкіл естетичного виховання). – К.: 2006.
- 16.Фалькова В.М. Навчання композиції та імпровізації обдарованих дітей: Методичний посібник для викладачів початкових навчальних закладів. Д.: Пороги, 2010. 59 с.
- 17.Шустова О. Впровадження інтегрованих підходів у процесі викладання музичної літератури в школах естетичного виховання»: "Topical Issues of Science and Education". Vol.5. July 2017

Навчальні посібники з сольфеджіо, теорії музики та музичної літератури

1. Гукова В.В., Зошит-посібник з музичної літератури, Основний курс, розд.4-5, Західноєвропейська музика епохи класицизму
2. Гукова В.В., Зошит-посібник з музичної літератури, Початковий курс, розділ 6, Музичні жанри і форми
3. Гукова В.В., Світова музична література, 1-й рік навчання
4. Лютько Л.П Теорія музики. I курс: Навчальний посібник для студентів спеціальності «Музичне мистецтво». Дніпро: Ліра, 2017. 100 с.
5. Лютько Л.П Теорія музики. II курс: Навчальний посібник для студентів спеціальності 025 «Музичне мистецтво». Дніпропетровська академія музики ім. М. Глінки, 2018. 112 с.
6. Лютько Л.П Теорія музики. III курс: Навчальний посібник для студентів спеціальності 025 «Музичне мистецтво». Дніпропетровська академія музики ім. М. Глінки, 2019. 108 с.
7. Утіна А. В. Тести в зображеннях з української та зарубіжної музичної літератури, Музичні жанри та форми
8. Утіна А. В. Тести в зображеннях з української та зарубіжної музичної літератури; Музична культура від стародавнього світу до епохи бароко
9. Фурдуй Ю. Ритм 1: навчальний посібник. Дніпро: Ліра, 2021. 96 с.
10. Фурдуй Ю. Ритм 2: навчальний посібник. Дніпро: Ліра, 2019. 168 с.
11. Фурдуй Ю. Теорія музики I рівень, I частина: навчальний посібник для викладачів музичних шкіл. Дніпро: ЛІРА, 2019. 156 с.
12. Фурдуй Ю. Теорія музики I рівень, I частина: робочий зошит для учнів музичних шкіл. Дніпро: ЛІРА, 2019. 125 с.
13. Фурдуй Ю. Теорія музики I рівень, II частина: навчальний посібник для викладачів музичних шкіл. Дніпро: ЛІРА, 2019. 176 с.
14. Фурдуй Ю. Теорія музики I рівень, II частина: робочий зошит для учнів музичних шкіл. Дніпро: ЛІРА, 2019. 137 с.
15. Цатурян Г., Робочий зошит з зар. музлітератури, ч. 1

14. Інформаційні ресурси

1. Дніпропетровська державна обласна універсальна наукова бібліотека. URL : <http://www.libr.dp.ua/> (дата звернення : 21.08.25).
2. Національна бібліотека України ім. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/> (дата звернення : 21.08.25).
3. Народна бібліотека України. URL : <http://www.biglib.com.ua/> (дата звернення : 21.08.25).
4. Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини. URL : <https://dspace.udpu.edu.ua> (дата звернення : 22.08.25).
5. Харківська музично-театральна бібліотека. URL : <http://www.artlib.iatp.org.ua> (дата звернення : 19.08.25).
6. Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського. URL : <https://repo.num.kharkiv.ua/handle/num/37> (дата звернення : 23.08.25).